

Deze moeder vond tijd om onze conferentie bij te wonen; zij vond tijd om des Zondags ter kerke te gaan. Is deze niet de vrouw, ons in Gods Woord geteekend? Haar heb ik ontmoet; van haar gastvrijheid genoten, door haar vromen zin ben ik gesterkt en in haar is Gods Woord steeds klarer voor mij bevestigd, want met en om haar is „haar man bekend in de poorten”. Doch ook zijzelf wordt zeer gaarne gezien in het gezelschap der vromen en is geëerd in dat der aanzienlijken.

Ik vertelde u van een gezin, waarin door de goede beschikking des Heeren de commissie mij leidde.

Het woont in het midden van de groote stad Buda-Pest; het woont in dat gedeelte der stad, waarin veel calvinisten wonen in de nabijheid der kerke, der hogeschool en van het gymnasium; in de nabijheid van de schoone rivier, de Donau.

Waarom zouden er niet meerdere van zulke gezinnen kunnen zijn onder dit volk, met zoo'n rijk verleden en zulk een moeilijk heden?

G. KEIZER.

PERS-SCHOUW.

Eerbied voor het ambt van ouderling.

Paulus stelt den eisch, dat de ouderlingen, die wel regeeren, dubbele eer zullen worden waardig geacht.

Velen echter kunnen het niet eens tot „enkele” eer jegens de ouderlingen brengen.

Men zou haast vragen: zijn er dan misschien geen ouderlingen meer, die wel regeeren?

Maar wij weten beter.

„De Wachter” somt op, wat de ouderlingen zoo al voor de gemeente over hebben. Welke offers zij wekelijks, ja soms dagelijks moeten brengen.

En dan vervolgt het blad:

En de waardeering?

Ja, wij mogen zeggen, dat hun in veel gevallen wel de erkenning tekort valt, waarop zij om hunns werks wil, aanspraak mogen maken. Er is zeker in onze kerken wel eerbied voor degenen, die God in 't ambt gesteld heeft. Vooral waar zij als voorbeelden der kudde bijzonder uitkomen wordt met eere over hen gesproken, en naar hun woord geluisterd, terwijl men gaarne zich onder hun invloed stelt.

Doch dit is niet in alle gevallen zoo. Lang niet overal ontvangen de ambtsdragers de achting en waardeering, waarop zij recht hebben. Hun ambt en hun persoon wordt niet altijd onderscheiden. Men blijft den nederigen ambachtsman zien ook in het lid van den kerkeraad, op wien men iets uit de hoogte neerziet. Men schrijft al te spoedig den man van 't ambt, een hoogheidsgevoel toe, dat men in hem misplaatst acht. Ouderlingen alleen te ontvangen bij huisbezoek geeft de volle maat niet. In sommige gezinnen noemen de kinderen heel familiaar den man bij zijn voor-naam; niet kwaad bedoeld, maar 't is een vertrouwelijkheid, die de eerbied verdringt. Voorts doen zich de gevallen voor, dat men per se bij leedsdienst door een ouderling niet ter kerke komen wil. En als gevolg van de kerkeraadsverkiezingen, waarbij een weinig onrust niet achterwege bleef, blijft wel eens geruimen tijd een zeker vooroordeel tegen gekozen broeders zittend.

Eveneens dreigt de eerbied voor 't ambt in onzen tijd een groot gevaar van de zijde der jeugd, en wel van die jonge menschen die wat door den geest der wereld besmet zijn. Zij hebben geluisterd naar den geest van verzet die door de wereld waart. Zij zijn wijs geworden, en meenen, dat onze tegenwoordige tijd het wel buiten die ouderwetsche menschen stellen kan. Dat vasthouden aan dat oude, daar lachen zij om. Stel je voor, dat je 't treft: je buurman de schoenmaker bij je in huis, om je te vragen, hoe 't daar binnen staat! Natuurlijk: zulke jonge menschen steken een sigaretje op, en laten een ouderling praten.

De eerbied voor het ambt mag met reden verwacht worden. Hij wordt gelukkig niet gemist, maar kon in meerdere gevallen grooter zijn. Het is niet overbodig de gemeente steeds op te wekken, te eeren degenen, die God in 't ambt gezet heeft, ook in de gezinnen en in de onderlinge gesprekken met eere over hen te spreken, en alzoo op prijs te stellen den arbeid die door hen voor het heil van Zion verricht wordt.

Maar de ouderlingen moeten het waar maken, zoo zegt men. Ongetwijfeld. Er rust op hen een roeping tot getrouwheid in het werk des Heeren. En zij staan ook bloot voor de verleiding tot traagheid in het toebetrouwde ambt. Maar zij blijven menschen. Ook hebben zij hun dagelijksche beroep veelmaals dat zijn eischen heeft, en hen niet zoo veel tijd kan doen offeren als ze zouden wenschen. Zien wij vooral niet voorbij het eigenaardig moeilijke van hun taak. Wij blijven alle beneden het ideaal. En hoe meer we er naar grijpen hoe meer we den afstand overzien die het van de werkelijkheid blijft scheiden.

Wij danken God voor zooveel mannen die Hij naast de dienaren des Woords als regeerders geplaatst heeft, en die mede steunpilaren in Gods huis vormen. Het zou droevig zijn, indien de achting, die van Godswege eisch is voor het ambt in Christus' kerk, gedrukt zou worden door den invloed van een Christus-vijandigen Geest, die van de heerlijkheid van Zion niets verstaat, en bewust of onbewust, alzoo bezig is de ordeningen Gods te verwrikken.

Wanneer het besef levendig is, dat wie van de gemeente verkozen is, mitsdien van God ge-

roepen is tot het ambt in Christus' kerk, dan zal het den vrouwen arbeiders in den wijngaard des Heeren aan de liefde der gemeente niet ontbreken. De gemeente zal hen achten om Christus' wil, als mede-uitdeeler der menigsterij genade Gods.

De Hernhutters.

Naar aanleiding van het onlangs gevierde Hernhutterfeest geeft „De Ster” eenige bijzonderheden omtrent deze stille, maar merkwaardige menschen.

Dezer dagen hebben de Hernhutters hun 3de eeuwfeest gevierd. In 1722 is de Evangelische Moravische broederschap gesticht.

Deze Hernhutters zijn de nakomelingen der Moraviërs en Boheemers, de Husieten die voor de felle vervolging een wijkplaats zochten op het riedergoed Berthelsdorf in de Opper Lausitz aan de zuidzijde van den Hutberg. Vandaar de naam Hernhutters. Op den 17den Juni 1722 werd voor de eerste maal de bijl in een denneboom geslagen om er een woning van te maken en dit feit wordt elk jaar door de bewoners van Hernhut herdacht.

De graaf van Zinzendorf, wien dit landgoed toebehoorde, nam de broeders en zusters in zijne bijzondere bescherming en hernieuwde of hervormde op 22-jarigen leeftijd het Moravische genootschap. Vooreerst hielden de Hernhutters slechts huiselijke godsdienstoefeningen. De overheid verbood den graaf van Zinzendorf in 1727 deze samenkomsten, waarom hij ontslag uit den Staatsdienst nam.

In 1737 werd Zinzendorf tot Bisschop der Moravische broeders gewijd.

In 1767 kocht de gravin van Zinzendorf, tweede dochter van den graaf van Zinzendorf, het Huis te Zeist, dat geslacht was door Willem van Nassau. De Moravische broederschap, voor dien tijd hier te lande in Usselstein gevestigd, nam nu zijn intrek tegenover dit statige gebouw en heeft daar tot op dezen dag in gewoond.

De ongehuwden wonen er in twee afzonderlijke gebouwen, de gehuwden in nette huizen.

In het Broederhuis heeft men een aantal fraaie winkels met allerlei goederen en de werkplaatsen. In het Zusterhuis worden de meisjes onderwezen in allerlei handwerken. Een breede laan tusschen het vierkante plein loopt uit op het Huis te Zeist. De Moravische gemeente is in koren verdeeld, naar levenswijze, geslacht en ouderdom. Men heeft koren van ongehuwden, broeders en zusters apart, van weduwnaars en weduwen, van kinderen en gehuwden.

Ieder koor heeft een koorverzorger, die met de inwendige, en een bestuurder, die met de uitwendige aangelegenheden is belast. Bij vrouwelijke koren zijn die betrekkingen aan vrouwen opgedragen. De ongehuwde broeders bewonen het broederhuis, waar zij zich met allerlei handwerken bezig houden, en de ongehuwde zusters zijn in het zusterhuis bijeen, behalve zij, die tot huisgezinnen behooren of aldaar in dienst zijn. Zij betalen er eene kleine som voor onderhoud. Het gehuwde koor bestaat uit de gezamenlijke echtparen, die veel in afzonderlijke huizen wonen, maar toch onder een bestuurder zijn gesteld.

De bestuurders brengen de omstandigheden der verschillende koren ter kennis van de oudsten der gemeente. Naast dit college van oudsten, waarin de leeraar, de koorbestuurders enz. zitting hebben, bevindt zich een college van opzieners, dat op de gelden voor voedingsmiddelen, op het handhaven der orde en op het wegruimen van verdeeldheden moet letten. Aan die collegiën worden ook leden uit de gemeente toegevoegd, om over buitengewone zaken te beslissen. Tot de kerkelijke bedieningen behooren die der bisschoppen, die der presbyters of predikers, en die der diaconen, welke de predikers helpend ter zijde staan.

Dagelijks worden in de gemeenten godsdienstige samenkomsten gehouden in een keurig ingerichte zaal, waar een tafel met een groen kleed de plaats van het altaar inneemt. De godsdienstoefening, die des avonds gedurende een half uur gehouden wordt, bestaat uit eene korte leerrede, uit een Bijbelverklaring, uit berichten omtrent de zendingszaak, gezang, gebed, enz.

Des Zondags wordt een preek gehouden en het voorgeschreven gebed gelezen. Voorts worden eenige gedenkdagen plechtig gevierd, zooals op den 1sten Maart, die der instelling van oudsten (1456) en den 13den Augustus die der vernieuwde organisatie der Broederschap (1727), op den 6den Juli die van het overlijden van Husz. Het jaar wordt met eene godsdienstoefening geëindigd en het avondmaal iedere maand gehouden. Eenige uren levoren vereenigen zich de leden, naar het voorbeeld der eerste Christenen, aan een liefdesmaaltijd, waar thee en gebak worden gebruikt.

De dood van een lid der gemeente wordt van den toren met bazingsgeschal aangekondigd, en men weet terstond, tot welk koor de overledene behoort, daar ieder koor zijne eigene doodenmelodie heeft. Rouw wordt er niet gedragen, en men brengt het stoffelijk overschot des overledenen in eene lichtgeverfde kist naar het stierlijk aangelegde kerkhof, waar alle gemeentelieden zich op den Paaschmorgen vereenigen om zich in de hoop der opstanding te verlijden. Ook de voetwassing is bij hen in gebruik en heeft plaats op Witten Donderdag.

De Hernhutters leven uiterst eenvoudig, de vrouwen dragen mutsen, aan de linten kan men zien tot welk koor zij behooren. Dansen is verboden, geen gezelschapspelletjes, doch jongens en meisjes blijven apart. De Moravische broeders werken heel hard, vandaar dat er weinig grove zonden onder hen worden gepleegd. Luiheid is een bron van veel kwaad. Wie zich misdraagt, wordt lieffelijk vermaand, van het Avondmaal afgehouden en wanneer hij zijn leven niet betert uit de gemeente gebannen.

De Broederschap der Hernhutters is over de geheele wereld verspreid. In 1782 werden de eerste

zendelingen naar St. Thomas gezonden. In Rusland vestigden zij zich in 1764. Het is de vraag of zij nu nog leven in dit ellendige land.

Het 2de eeuwfeest der Hernhutters is dezer dagen besloten met een zang- en bidstond op den doodenakker der gemeente. Een typisch einde. De levenden en de dooden vereenigd voor Gods aangezicht.

De verouderde antithese.

Dezer dagen beweerde prof. Anton van Gijn nog eens voor de zooveelste maal, dat partijgroepering naar de antithese met het landsbelang strijdt. Die antithese is verouderd.

Hoe weinig verouderd ze is, toont „Cijfers en Feiten”.

Wij wijzen op een paar uitlatingen in „Het Volk” in een hoofdartikel, waarboven staat: de volle verzekerdheid des geloofs. Het artikel begint aldus: „De volle verzekerdheid des Geloofs”, ziedaar een geijkte term uit overrijdsberichten.

En daar het papier met de zwijgzaamheid der dooden in geduld wedijvert, is de juistheid dier mededeeling dan onaanvechtbaar.

Maar wat is er van die verzekerdheid des geloofs bij diegenen, voor wie belijden richtsnoer is in het politieke leven?

Ziet ons om u heen, nu de strijd om vier jaar behoud of verovering van politieke macht begint op te laaien?

En verder:

„En daarna kwamen de anti-revolutionairen, die de vrees des Heeren in den mond voeren met hetzelfde gemak, waarmede een tabakkanuwer zijn pruimpje B.Z.K. bekluift. Maar zie, waar men de olie zocht, die wijding moet geven aan het hoofd van den gezalfde, daar drong ons plotseling de weel licht van stinkende petroleum in de neus. En ofschoon in onze ooren de psalm staag dreunde, dat het woord des Heeren van Jeruzalem en zijne waarheid van Zion uitgaat, metterdaad klonk de stem Colijns uit Londen en zijne oogmerken ontsproten uit Djambi, dat zich daar slingert om onze landsregering als een gordel van corruptie.”

Het komt mij voor, dat deze stukjes uit „Het Volk” geschreven zijn door iemand, die vroeger een godsdienstige opvoeding had.

Als mijn oor mij niet bedriegt, beluister ik hier in de taal van een afvallige.

Verschrikkelijk!

HEPP.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Axel: Joh. Jansen te Ten Boer en E. C. van der Laan te Lollum.

Charlôis: J. W. Esselink te Schoonhoven en C. J. Wielinga te Zirikzee.

Grûpskerke: K. Winkelman te Eindhoven en D. Schoole te Geesteren.

Stedum: C. J. Bos te Zuidwilde en H. Hangelbroek te Wirdum.

Drietal te:

Hasselmonde: Dr. J. W. v. d. Bosch te Harderwijk, P. Deddens te Den Briel en K. Winkelman te Eindhoven.

Beroepen te:

Anjum: H. Ubbens te Roodeschool.

Munnekeerij: G. Ploos van Amstel te Oppenhuizen.

Oud- en Nieuw-Gastel: C. Hengeveld te Beek (L.).

Wijhe: J. Tonkens te Lutjegast.

Hasselmonde: P. Deddens te Den Briel.

Zoutkamp: W. Weener te Raard.

Aangenomen naar:

Ge'nichem: R. K. M. Hammelen te Heerenveen.

Bedankt voor:

Leinuiden: G. Kruiswijk te Oudega (Small).

Middelburg: R. K. M. Hammelen te Heerenveen.

Maasvluis: B. E. J. Wientjes te Oudshoorn.

Schudam: J. Wijnenga te Dranrijp.

Smitje: Herm. Knoop te Schouwerzijl.

Wons: W. Oosterbeert te Ter Apel.

Afscheid van:

Amesongen: De W. Ringalda. Tekst 1 Petr. 1:24-25.

Intrada te:

Achlum: E. Buurma. Tekst 1 Cor. 2:2.

Almelo: W. L. Milo. Tekst Joh. 1:43a.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Drietal te:

Desenruart: J. T. de Roy te Almelo (Evangelistie), Dr. C. Verdoep te Zoelmond, W. J. de Wilde te Burum.

Tweetal te:

Usselmuiden: H. Japchen te Den Bommel en C. Bouthoorn te Dordrecht.

Beroepen te:

Ardeboorn: G. Bolkestein te Katwijk a. Zee.

Boschen: J. Japchen te Haamstede.

Den Burg op Texel (toez.): J. A. Raabe te Oosterhout.

Garderen (toez.): F. F. J. v. d. Plassche Ix. te Krimpen a. d. Lek.

Heider (toez.): A. Fetter, em. pred. te Den Haag.

Ienseke: G. Th. Smit te Piershil.

Klundert: J. Jellema te Wageningen.

Lienden: W. Deur te Zogveld.

Purmerend (2e pred. plaats): C. C. de Kloet te Veendam.

Staphorst: J. Bus te Ouddorp.

Usselmuiden: H. Japchen te Den Bommel.

Aangenomen naar:

Nieuw-Stedskanaal: D. W. C. van der Veen te Hoog. Zetten-Andelst: G. J. Koldewijn te Enter.

Bedankt voor:

Appingedam: G. de Vries te Stedum.

Jisp (N-H): H. v. Lunzen, cand. te Driebergen.

Leeuwarden: N. H. Becht Jr. te Arnhem.

Oosterwolde (Gid.): H. A. Heijer te Vlaardingen.

Rouven en Montfoort: P. Kuyman te Houten.

Rijssen: P. de Looze te Renkum.

Afscheid van:

Meerkerke: P. Moerman. Tekst 1 Petr. 5:8 en 9a.

Woudt: J. Kuyman. Tekst 2 Cor. 13:13.